

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Szaknyelvi Intézet			
A tárgy neve: Fogorvosi terminológia Angol nyelven: Dental Medical Terminology Német nyelven: Zahnmedizinische Terminologie Kreditértéke: 1 Heti óraszám: előadás: gyakorlat: <u>szeminárium:</u> 2 Tantárgy típusa: kötelező <u>kötelezően választható</u> szabadon választható			
Tanév: 2022/23			
Tantárgy kódja: FOKVNYE318_1M			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.), + 36-20-670-1330 Beosztása: igazgató Habilitációjának kelte és száma:			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumában: A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók az Orvosi terminológia című kurzus során elsajátított ismereteiket bővítsék: a teljes anatómiai szóanyagra rálátást kapjanak, a kifejezéseket értelmezve alkalmazzák, megismerjék az orvosi–fogorvosi szakkifejezések jellegzetességeit és produktívan alkalmazzák az egyes szervrendszerekhez köthető diagnózisok megalkotása során Főbb tartalmi csomópontok: - a hatékony orvos–(fog)orvos és (fog)orvos–beteg kommunikáció ismérvei - a teljes anatómiai nevezéktan jellegzetességei: anatómiai nevek feldolgozása, értelmezése - az egyes szervrendszerekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata - komplex fogorvosi és általános klinikai diagnózisok értelmezése, helyes használata - a kórboncolási diagnózisok nyelvi jellegzetességei - farmakológiai szakkifejezések sajátosságai - az orvosi terminológia latin és görög elemei			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): Szaknyelvi Intézet: 1094 Budapest, Ferenc tér 15.			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: - ismeri az orvosi szaknyelv fogalmát és megjelenési szintjeit - ismeri az orvosi, fogorvosi dokumentáció szaknyelvi igényét - ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait - ismeri a szakszókincs latin és görög nyelvi struktúráját - ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását - képes az orvosi-fogorvosi szaknyelv értő befogadására - képes anatómiai neveket értelmezni és helyesen használni - képes diagnózist latin nyelven megadni - képes bármilyen gyári és magisztrális készítményhez orvosi vényt összeállítani - szakmai közegben magas szintű igényességgel fejezi ki magát - a szakma szokásait szem előtt tartva a görög-latin orvosi terminológia helyes használatával			

- a páciensekkel szemben fontosnak tartja a számukra is érthető kommunikációt, ismeri és használja a görög-latin kifejezések magyar jelentéseit

- hatékonyan közreműködik a szakmai kommunikációban

- szakmai ismeretei birtokában javaslatokat ad a görög-latin szakkifejezések hiányzó magyar változatainak megalkotására

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek): Orvosi terminológia, vagy Latin nyelv I. (a korábbi kurrikulumban)

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A legkisebb hallgatói létszám: 5

A legmagasabb hallgató létszám: 20

A kurzusra történő jelentkezés módja: a Neptun-rendszeren keresztül

A tárgy tematikája (lehetőleg heti bontásban, sorszámozva):

1. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: eligazodás az orvosi szakterületek között; a dentofaciális rendellenességekkel kapcsolatos kifejezések megértése és használata; a FoNo orvosi és gyógyszerészi kiadása közötti különbségek tudatosítása
anatómiai terminológia: az arckoponya és a fogak anatómia kifejezései
szókincs: főbb szervek anatómiai és klinikai megnevezései és kórképei
nyelvi ismeretek: a terminusalkotás alapjai; birtokos szerkezet és többes szám anatómiai és klinikai kifejezésekben

2. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a szív- és érrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai megnevezések használata
anatómiai terminológia: a mediastinum, a szív, a kis- és nagyvérkör anatómiája, a fogak anatómiája, a fogak részei;
szókincs: kardiovaszkuláris betegségek, tünetek, kísérőbetegségek zárójelentésekben
nyelvi ismeretek: állapotokat és körülményeket kifejező szerkezetek használata diagnózisokban, gyári recept ismétlése

3. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a szájüreg és az emésztőrendszer anatómiai és klinikai megnevezések használata
anatómiai terminológia: a hasúri zsigerek; a tápcsatornával és az emésztőmirigyekkel kapcsolatos terminológia
szókincs: a gyomor és az emésztőrendszer tünetei és elváltozásainak megnevezései; invazív eljárások megnevezései; anatómiai és klinikai párhuzamok
nyelvi ismeretek: lokalizáció és kísérő betegségek kifejezése diagnózisokban, a magisztrális recept ismétlése

4. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a fogszuvasodással, valamint a légzőrendszerrel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; gyógynövényi készítmények rendelése
anatómiai terminológia: a felső légutak és a tüdő terminológiája, a növényi drogok terminológiája
szókincs: a tüdő és a légzőrendszer struktúrájának, valamint azok tüneteinek, elváltozásainak megnevezései; klinikai vizsgálati módszerek
nyelvi ismeretek: a lokalizáció további megnevezései

5. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a pulpa és a periapikális szövetek betegségeivel, valamint a kiválasztó szervrendszerrel kapcsolatos kifejezések használata;
anatómiai terminológia: a hasi és medencei zsigerek; a kiválasztó szervrendszer anatómiája
szókincs: a vesével és kiválasztással kapcsolatos anatómiai, élettani, kórélettani, műtéttani kifejezések; a fogak konzervatív kezelésével kapcsolatos kifejezések, a sók nevei a farmakológiában
nyelvi ismeretek: diminutív formák az anatómiai nomenklatúrában és a diagnózisokban

6. hét: 1. írásbeli számonkérés

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a fogfejlődés és áttörés rendellenességeivel, valamint a nemi szervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; dividált és diszpenzált recept

anatómiai terminológia: a női és férfi nemi szervek anatómiája

szókincs: nőgyógyászati, terhespatológiai, szülészeti és andrológiai kifejezések; fogfejlődési rendellenességek típusai

nyelvi ismeretek: számformák és összetett számnevek az orvosi terminológiában

7. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a gingiva, a nyelv és a periodontium betegségeivel, valamint az érzékszervekkel kapcsolatos anatómiai és klinikai kifejezések használata; magisztrális készítmények anyagrendelési lehetőségei

anatómiai terminológia: az érzékszervek anatómiája, fontosabb parodontológiai szakkifejezések

szókincs: a bőr, szem, a fül, a nyelv és az orr felépítésével és megbetegedéseivel kapcsolatos kifejezések, a szájnyálkahártya maculopapusos elváltozásainak nevei

nyelvi ismeretek: a betegségek előrehaladottságának, fokának kifejezése

8. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az idegrendszerrel kapcsolatos főbb anatómiai és klinikai kifejezések megértése; gyógyszerhatástani megnevezések megértése

anatómiai terminológia: az idegrendszer anatómiája

szókincs: az agy szerkezetére és az idegek elhelyezkedésére utaló kifejezések, valamint gyakoribb neurológiai kórképek, tünetek, vizsgálati módszerek megnevezései; fogászati érzéstelenítés

nyelvi ismeretek: gyógyszerhatástani terminuselemek használata

9. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: daganatpatológiai kórképek megnevezéseinek megértése és használata, kórbonctani diagnózisok elemzése és írása; a szájüreg daganatos betegségei

anatómiai terminológia: egyes zsigeri szervrendszerek terminológiája

szókincs: sejttani, szövettani és kórszövettani terminológia, daganatos elváltozások a szájüregben, onkológiai gyógyszeres terápia

nyelvi ismeretek: a kórbonctani diagnózisok formai követelményei, a nemzetközi egység hivatkozása a gyógyszerrendelés során

10. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a nyálmirigyek betegségeivel kapcsolatos, valamint endokrin kórképek megnevezéseinek megértése és használata;

anatómiai terminológia: a külső és belső elválasztású mirigyek terminológiája

szókincs: endokrin szervek anatómiája és kórképei, hormonok terminológiája; nyálmirigyek betegségeivel kapcsolatos kifejezések

nyelvi ismeretek: patológiai diagnózisok elemei

11. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az ajak és a szájnyálkahártya betegségeivel, infektológiai kórképekkel kapcsolatos megnevezések megértése és használata

anatómiai terminológia: zsigeri szervrendszerek terminológiája

szókincs: fertőző betegségek és tüneteik, mikroorganizmusok nomenklatúrája; az ajkak és a szájüreg fertőzéseivel kapcsolatos kifejezések, a Ph. Hg. vakcinái

nyelvi ismeretek: klinikai és patológiai diagnózisok elemzése és írása

12. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: esettanulmányok, klinikai dokumentáció értelmezése

anatómiai terminológia: a feldolgozott anatómiai terminológia áttekintése

szókincs: a vonatkozó klinikai és farmakológiai szókincs; rövidítések feloldása recepteken

nyelvi ismeretek: a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálástól, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:-

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka: -
(Pl. terepgyakorlat, kórlapелеmzés, felmérés készítése, stb.)

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:
Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást. A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:
Zárthelyi dolgozatok: 6. és 13. hét; Moodle-feladatlapok: folyamatosan, heti rendszerességgel
Téma: az elvégzett tananyag
Pótlás és javítás: az oktatóval előre egyeztetett órán kívüli időpontban. Dolgozatot javítani legfeljebb két alkalommal lehet.

A félév aláírásának követelményei:
- Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást;
- a zárthelyi dolgozatok megírása;
- a Moodle-feladatlapok kitöltése.

A vizsga típusa: gyakorlati jegy

Vizgákövetelmények: -

Az osztályzat kialakításának módja és típusa:
A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye a meghatározó. Összesített eredményük értékelése:
91–100% = jeles (5)
76–90% = jó (4)
61–75% = közepes (3)
51–60% = elégséges (2)
0–50% = elégtelen (1)

A vizsgára történő jelentkezés módja:-

A vizsga megismétlésének lehetőségei:-

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):

Tananyag:

A fogorvosi terminológia görög–latin alapjai. Kézirat. Orvostanhallgatók számára. Összeállította: Barta Andrea–Varga Éva Katalin. Budapest.

Segédkönyvek:

Donáth Tibor (szerk.): Anatómia szótár - Lexicon Anatomiae - Anatomical dictionary - Anatomisches Wörterbuch. Budapest, Semmelweis Kiadó.

Paulsen F. - Waschke J.: Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. kötet. Budapest, Medicina Kiadó.

Gaál Tamás (szerk.): Formulae Normales VII. - Szabványos vényminták. Budapest, Melánia Kiadó, 2003.

A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása: BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995.
Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002³, Medicina Könyvkiadó Rt.
Belák Erzsébet: Lingua Latina medicinalis. Budapest, 2007², Semmelweis Kiadó.
Belák Erzsébet: Orvosi terminológia. Budapest, 2005, Semmelweis Kiadó.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma: 2021. 02. 15.

OKB véleménye:

Dékáni hivatal megjegyzése:

Dékán aláírása: